

La performativité de l'effacement énonciatif dans le discours d'expertise : le cas de la mission d'information sur l'Islam en France

Sophie Anquetil

Rezumat: Lucrarea se înscrie în cadrul semiopragmaticii, care reunește teoriile privind actele ilocuționare și dialogismul cu semiotica narativă. Scopul conjugării acestor modele teoretice este acela de a reprezenta transformarea perlocuționară operată de actele de vorbire în diferite faze ale schemei narative a lui Greimas și înțelegerea modului în care instanțele dialogale, prin posturile lor enunțiative, contribuie la performativitatea actelor de vorbire. Acest model ne permite, de asemenea, să explicăm existența unei componente implicite în discursului instituțional și latența anumitor acte de vorbire în acest gen de discurs. În corpusul analizat, un text de informare asupra islamului în Franța, vom identifica geneza intertextuală a discursului de expertiză – și vom arăta că forța performativă a subiectului instituțional este transmisă prin neînscrisura acestuia în enunț. Într-adevăr, ideologiile care traversează discursul expert prin intermediul unei alte voci sunt prezente în acest discurs mai puțin în scopuri euristice decât pentru a legitima această putere performativă.

Cuvinte cheie: acte de limbaj, performativitate, dialogism, schemă narativă, implicit, discurs instituțional.